
Pneumokockvaccination - ordination, riskgrupper, vacciner, revaccination

ÅRETS PNEUMOKOCKVACCINER

Två olika typer av pneumokockvacciner finns tillgängliga i Sverige, ett rent polysackaridvaccin PPV23 (Pneumovax), och två olika proteinkonjugatvacciner, PCV13 (Prevenar 13) och PCV10 (Synflorix).

- **Pneumovax** ges till barn äldre än 5 år och vuxna med ökad risk för pneumokockinfektioner.
- **Synflorix** ges till riskbarn från 6 veckor upp till 5 års ålder om barnet inte redan fått vaccination på barnavårdscentral inom barnvaccinationsprogrammet.
- **Prevenar 13** rekommenderas till barn äldre än 5 år och vuxna med mycket hög risk för pneumokockinfektion.

RISKGRUPPER SOM BÖR ERBJUDAS VACCINATION

Vaccin mot pneumokocker rekommenderas i huvudsak till samma målgrupper som säsongsinfluensavaccinet. Pneumokockvaccin rekommenderas dessutom till dem med skallfraktur och likvorläckage samt cochleaimplantat men däremot inte till friska gravida kvinnor på grund av att de inte har någon ökad risk för denna infektion.

- Personer över 65 års ålder (personer som fyllt 65 år eller fyller under 2019, det vill säga personer födda år 1954 eller tidigare)
- Vuxna och barn över två år med följande diagnoser eller tillstånd:
 - kronisk hjärtsjukdom
 - kronisk lungsjukdom, såsom KOL eller svår astma
 - andra tillstånd som leder till nedsatt lungfunktion eller försämrad hostkraft med sekretstagnation, t.ex. kroniska neurologiska sjukdomar eller cystisk fibros
 - kronisk leversjukdom
 - kronisk njursvikt
 - diabetes mellitus
 - splenektomerade eller bristande mjältfunktion av annan orsak
 - gravt nedsatt immunförsvar på grund av sjukdom eller behandling, t.ex. efter organtransplantation, cytostatikabehandling, behandling med motsvarande mer än 15 mg prednisolon/dag, annan kraftig immunhämmande medicinering.
 - nefrotiskt syndrom
 - cochleaimplantation
 - likvorläckage eller barriärskada till följd av kirurgi eller trauma mot skallen
 - cystisk fibros

Pneumokockvaccination - ordination, riskgrupper, vacciner, revaccination

Pneumovax ges vid ett tillfälle till barn äldre än 5 år och vuxna med ökad risk för pneumokockinfektioner. Någon revaccination ges i allmänhet inte. Vaccinet (228 kr per dos) tillverkas av MSD.

Synflorix ges till riskbarn från 6 veckor upp till 5 års ålder. Det ges enligt dosering i FASS om barnet inte redan fått vaccination på barnvårdscentral inom barnvaccinationsprogrammet. Vaccinet (187 kr per dos) tillverkas av GlaxoSmithKline.

Prevenar 13 rekommenderas till riskbarn äldre än 5 år och vuxna med mycket hög risk för pneumokockinfektion.

- Splenektomerade eller bristande mjältnfunktion av annan orsak
- Gravyt nedsatt immunförsvar på grund av sjukdom eller behandling, t.ex. efter organtransplantation, cytostatikabehandling, behandling med motsvarande mer än 15 mg prednisolon/dag, annan kraftig immunhämmande medicinering.
- Nefrotiskt syndrom
- Cochleaimplantat
- Likvorläckage eller barriärskada till följd av kirurgi eller trauma mot skallen
- Cystisk fibros

Till tidigare ovaccinerad rekommenderas en dos Prevenar 13 följt av en dos Pneumovax tidigast 2 mån efter Prevenar 13.

Den som tidigare erhållit en eller flera doser Pneumovax rekommenderas en dos Prevenar 13 tidigast 1 år efter Pneumovax.

Den som tidigare erhållit en eller flera doser konjugatvaccin (Synflorix eller Prevenar 13) rekommenderas en dos Pneumovax tidigast 1 år efter konjugatvaccin.

Prevenar 13 (520 kr per dos) tillverkas av Pfizer.

Pneumovax, Prevenar 13 och Synflorix erbjuds kostnadsfritt till ovanstående riskgrupper.

Information om hur vaccinerna beställs finns i instruktionen -> [Beställning av upphandlade vacciner](#).

ORDINATION AV VACCIN

Allmänna bestämmelser om ordination av läkemedel finns i -> [Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd \(HSLF-FS 2017:37\) Ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården](#).

Bestämmelser om vilken utbildning en sjuksköterska ska ha genomgått för att vara behörig att ordinera vaccin finns i -> [Socialstyrelsens föreskrifter om behörighet för sjuksköterskor att förskriva och ordinera läkemedel \(HSLF-FS 2018:43\)](#).

I ledningssystemet finns blanketten -> [Beslut om behörighet för sjuksköterska att ordinera vaccin mot influensa och/eller pneumokocker](#). (Det fungerar för tillfället inte att öppna länken men blanketten finns på vår hemsida.)